

Etuuksien ja palveluiden suunnitteluyksikkö / Toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskus

18.3.2022

Perustoimeentulotuen etuusohjeen muutoksia

Perustoimeentulotuen etuusohjeen rakenne ja sisältö on uudistettu kokonaisuudessaan. Uudistettu etuusohje on otettu käyttöön 16.3.2022. Etuusohje löytyy [Kela.fi-sivulta](#).

Toimeentulotuen etuusohjeen asiasisältö on pääosin pysynyt samana. Asiasisältöön on tehty joitain tarkennuksia.

Asumismenojen kohtuullistaminen (1.5.1.4.2)

- Asumisen ohjetta on sujuvoitettu asumismenojen kohtuullistamisen osalta. Toive tälle uudistukselle on tullut alun perin Kelan järjestämästä toimeentulotukifoorumista.
- Jos asiakas asuu kohtuullista tasoa kalliimmassa asunnossa, selvitetään ennen ratkaisun antamista puhelimitse, onko asiakkaalla erityisiä perusteita jäädä nykyiseen asuntoon asumaan. Mahdollinen kehoitus etsiä edullisempaa asuntoa annetaan vasta sen jälkeen, kun asiakkaalta on ensin selvitetty erityiset perusteet.
- Asumismenot voidaan huomioida kokonaisuudessaan, jos hakijalla on erityiset perusteet asumisnormin ylittävälle kustannuksille.

Asevelvolliset (1.6.2)

- Etuusohjeessa on tarkennettu laskelman tekoa sekä asevelvollisen että puolison osalta. Tuloina ei huomioida sotilasavustuksena korvattavia opintolainan korkomenoja tai erityisavustuksena maksettavia lasten hoitoon liittyviä menoja.

Jälkihuolto (1.6.4)

- Itsenäistymisvarojen määrä ei ole välttämätön tieto jälkihuollon aikana, mutta itsenäistymisvarojen käytöstä pyydetään edelleen selvitys.

Opiskelijat (1.6.6.2)

- Jos asiakas on kotoutumislain mukaisessa jälkihuollossa, ei hänen yleensä edellytetä nostavan opintolainaa, mutta hänelle kotoutumislain perusteella kerätyt varat huomioidaan laskelmalla varoina.

Ensimmäinen oleskelulupa ja kuntaan muutto (1.5.2.1.4)

- Etuusohjetta on tarkennettu muuttokulujen osalta tilanteissa, joissa asiakas muuttaa oleskeluluvan saatuaan ensimmäiseen asuntoonsa Suomessa.
 - Kun asiakas oleskeluluvan saatuaan muuttaa vastaanottokeskuksesta tai yksityismajoituksesta ensimmäiseen asuntoonsa Suomessa, tarpeelliset muutto-, vuokravakuuskulut sekä vuokra voidaan huomioida menoina tarpeellisen suuruisina.
 - Ensimmäiseen muuttoon liittyviin kuluihin ei sovelleta yleisiä kulujen hyväksymisen edellyttämiä kriteerejä, koska asiakkaalla ei ole tavanomaista asumishistoriaa Suomessa eikä hän välttämättä ole voinut valita oleskelupaikkaansa ennen ensimmäistä oleskelulupaa. Näin ollen muuttokuluja voidaan huomioida myös toiselle paikkakunnalle mahdollisesta kuntapaikasta riippumatta, vaikka toiselle paikkakunnalle muuttaminen ei johtuisi esimerkiksi työ- tai opiskelupaikan saamisesta.

Ulkomaalaiset (1.6.7.9)

- Etuusohjeeseen lisätty uutta tekstiä Brexitiä koskien.
 - Kun Iso-Britannian kansalainen hakee perustoimeentulotukea, oleskelun luonne ja oikeus perustoimeentulotukeen arvioidaan samoin kuin kolmannen maan kansalaisilla.
 - Poikkeuksen edellisestä muodostavat ennen 1.1.2021 Suomeen muuttaneet taloudellisesti aktiiviset Ison-Britannian kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä. Heidän osaltaan ei tarvitse arvioida oleskelun luonnetta. Jos työntekijän tulot eivät riitä elatukseen, hänellä ja hänen perheellään on oikeus perustoimeentulotukeen samoilla edellytyksillä kuin Suomessa muuten kuin tilapäisesti oleskelevalla työntekijällä.